

PODACI O USTANOVU/ŠKOLI	PODACI O AUTORIMA/AUTORKAMA
Naziv škole: „Ognjen Prica“	Margita Radičev, nastavnica razredne nastave i Ana Barak Lučić, prof. pedagogije
Mesto, opština: Kolut, Sombor	
Školska uprava: Sombor	
Metode rada sa višestruko ometenim detetom	
Ključne reči: osnovna škola, intelektualne teškoće, otežano kretanje	
Opis dobre prakse	
<p>Naša učenica je sada učenica trećeg razreda. Upisana je u prvi razred školske 2012/13. godine. Predškolsku ustanovu nije pohađala. Kreće se uz pomoć majke, ne govori, fina motorika joj je nerazvijena. Vidljivo je zaostajanje u intelektualnom funkcionisanju. Devojčica živi u potpunoj porodici. Jedinica je. Sa devojčicom smo radili prema izmenjemo programu - IOP 2.</p> <p><u>U prvom razredu</u>, tokom nastavnog rada, Slađana sedi majci u krilu, potpuno je zavisna od majke u pogledu hodanja – držimo je za ruku dok hoda. Majka je stalno u školi i prisustvuje svim časovima i saraduje sa učiteljicom.</p> <p>Rad je počeo sa vežbama finih pokreta ruku, jer učenica nije mogla da koristi palac i kažiprst. Zatim je usledilo usvajanje štampanih slova ćirilice. Zbog njenih poteškoća počeli smo sa pisanjem slova u pesku, a zatim sa crtanjem slova na tabli. Posle toga smo koristili debelu olovku i pisali na papiru. Usvojila je štampana i pisana slova - vizuelno i auditivno ali ih i dalje sama ne piše.</p> <p>Na kraju prvog razreda Slađana razume usmena uputstva i pročitane reči. Njeno znanje smo proveravali ponudom 3 kartice od kojih je ona izabrala traženu reč. U pogledu usvajanja matematičkih pojmova, počeli smo od geometrijskih oblika i tela, zatim skupova, a zatim pojma broja koje je ona veoma brzo usvajala. Koristili smo nastavna sredstva koja su doprinosila podsticanju finih pokreta prstima – hvatanje perli, kuglica, kockica i edukativne igračke. Na kraju prvog razreda usvojila je sabiranje i oduzimanje brojeva do 20 sa prelaskom desetice.</p> <p>U ovom periodu nismo imali dodatnu podršku.</p> <p><u>U drugom razredu</u> akcent u radu je bio na razumevanju rečenice. Na karticu smo</p>	

zalepili sličicu na kojoj je žuta jabuka. Zadatak je bio da pročita tri ponuđene rečenice: Jabuka je žuta. Jabuka je crvena. Jabuka je zelena. Na usmeni nalog treba da pokaže rečenicu koja odgovara slici, zatim smo obrnuto radile. Dobila je tri sličice i jednu napisanu rečenicu. Tražili smo da sama pročita naredbu i uradi ono što se od nje traži. Na kraju ovog razreda, uspela je da razume i usmeno i pisano uputstvo, usvojila je štampana i pisana slova latinice.

U drugom razredu je određena dodatna podrška – defektolog i somatoped, od strane interresorne komisije (IRK), kao i lični pratilac – majka. Učenica je dobila invalidska kolica i adekvatan sto za rad što je bitno poboljšalo uslove za rad.

Konsultovali smo se sa stručnjacima iz škole za osnovno i srednje obrazovanje "Milan Petrović" u Novom Sadu. Dobili smo preporuku da Slađana koristi „GO TALK – 20“ komunikator, robusnu tastaturu i miša. Koristili smo PICTO SELECTOR radi sličica i snimali glas za svaku sličicu. Prema uputstvu učitelja trebala je da pritisne traženu sličicu i tada bi se čuo glas. Svaka sličica je pokazivala neku radnju vezanu za svakodnevni život i lične potrebe. Cilj je bio da, prema usmenom nalogu, Slađana pritisne traženu sličicu. Odbijala je rad sa ovim nastavnim sredstvima te smo nastavili rad sa karticama, koji smo majka i ja, upoznavajući Slađanu i prateći je razvijale do tada. Odustali smo od korišćenja komunikatora.

Odlazeći na redovne kontrole u Novi Sad majka je lekarima govorila o Slađaninom školskom postignuću, ali su oni to prihvatili sa nevericom.

U pogledu matematike, uz pomoć mnogih očiglednih nastavnih sredstava, Slađana je do kraja drugog razreda usvojila: sabiranje i oduzimanje do 100, tablicu množenja i deljenja. Pored navedenih postignuća na kraju drugog razreda, razlikuje živu od nežive prirode, orijentiše se u vremenu i prostoru – zna šta je levo, desno, dane u nedelji, nazive meseci, koristi časovnik, razume ceo sat, pola sata, 15 i 45 minuta. Razlikuje godišnja doba i sl. U nastavi engleskog usvojila je boje i brojeve do 5 i delove tela. Vidljiv je napredak u pogledu finih pokreta.

U trećem razredu majka je i dalje lični pratilac devojčice i ima dodatnu podršku defektologa i somatopeda.

U pogledu intelektualnog razvoja, pažnja je bila usmerena na usvajanje vrsta reči – (imenice, glagoli) i glavnih delova rečenice (subjekat i predikat).

Prvo smo obrađivali imenice, u korelaciji sa predmetom Priroda i društvo. Usvojila je pojam subjekta. Na isti način je usvojila pojam glagola, a znanje smo proveravali tako što smo mešali vrste reči i tražili da nam pokaže glagole ili imenice. U prostim rečenicama uspešno pronalazi subjekat i predikat.

Do sada, Slađana poznaje i upoređuje brojeve do 1000, sabira i oduzima trocifreni i jednocifreni broj, sabira trocifreni i dvocifreni broj, množi sa 10 i 100.

U nastavi engleskog proširila je znanje o bojama, zna brojeve do 10, igračke, divlje životinje, delove tela i sl.

Učenica je prihvaćena u odeljenju i u školi.

Poruka: U ovom primeru vidljivi su načini rada sa višestruko ometenim učenicom. Najviše uspeha smo postigli neposrednim radom sa učenicom, primenom očiglednih nastavnih sredstava. Uloga majke je veoma bitna u ovom primeru, njeno razumevanje Slađaninih potreba i aktivno učešće u procesu učenja, kako na časovima u školi, tako i u kućnim uslovima. Ovaj primer pokazuje da je saradnja sa roditeljima veoma značajna za razvoj i intelektualni napredak deteta i osmišljavanje delotvornih postupaka u procesu obrazovanja učenika.